

הַלְבוֹת מַעֲשֵׂה הַקִּרְבָּנוֹת פָּרָק מו

א. הַנּוֹדֵר גָּדוֹל, וְהֵבִיא קֶטֶן לֹא יֵצֵא; נָדַר קֶטֶן, וְהֵבִיא גָּדוֹל יֵצֵא. פִּיּוּצָד: אָמַר הָרִי עָלַי עוֹלָה אוֹ שְׁלָמִים כָּבֵשׁ, וְהֵבִיא אֵיל, אוֹ שְׁנֵדֵר עֶגֶל וְהֵבִיא שׁוֹר, גָּדִי וְהֵבִיא שְׁעִיר יֵצֵא. נָדַר עוֹלָה מִן הַכִּבְשִׁים, אוֹ מִן הָאֵילִים, וְהֵבִיא פִלָּגֶס הָרִי זֶה סֶפֶק אִם יֵצֵא יָדֵי נָדְרוֹ, אוֹ לֹא יֵצֵא; וְכֵן הַנּוֹדֵר עוֹלֹת עוֹף מִן הַתּוֹרִים, אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה, וְהֵבִיא תַחֲלַת הַצֶּהוּב שְׂבֻזָּה וְשְׂבֻזָּה הָרִי זֶה סֶפֶק.

ב. נָדַר שְׁחֹר וְהֵבִיא לֶבֶן, לֶבֶן וְהֵבִיא שְׁחֹר, זָכַר וְהֵבִיא נִקְבָּה, נִקְבָּה וְהֵבִיא זָכַר לֹא יֵצֵא.

ג. הַנּוֹדֵר סֶתֶם, מֵבִיא מִן הַגְּדוֹלִים שְׂבִמִּין שְׁנֵדֵר; וְאִם אוֹתוֹ הַמָּקוֹם רִגְלִינִן לְקָרוֹת בְּסֶתֶם לְאַחַד מִן הַמִּינִין, מֵבִיא כְּאֲנָשִׁי הַמָּקוֹם. פִּיּוּצָד: נָדַר עוֹלָה מִן הַבָּקָר, יָבִיא שׁוֹר. אָמַר הָרִי עָלַי עוֹלָה אִם דֶּרֶךְ אֲנָשִׁי הַמָּקוֹם לְקָרוֹת עוֹלָה סֶתֶם, אִפְּלוּ לְעוֹלֹת הָעוֹף מֵבִיא פְּרִידָה אַחַת, תּוֹר אוֹ בֶּן יוֹנָה; וְאִם דֶּרֶכֶן שְׂאִין קוֹרְאִין עוֹלָה סֶתֶם אֵלָּא לְעוֹלֹת בָּקָר, יָבִיא שׁוֹר. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בְּזֶה.

ד. מִי שְׁנֵדֵר שׁוֹר אוֹ אֵיל אוֹ כָּבֵשׁ אוֹ עֶגֶל וְכִיּוּצָא בָּהֶם לֹא יָבִיא כְּחוֹשׁ בְּיוֹתֵר שְׂבָאוֹתוֹ הַמִּין, מִפְּנֵי שְׂדֵמְיוֹ מוֹעֲטִין, וְאִינוּ חִיב לְהֵבִיא הִיפָּה הַשָּׂמֶן בְּיוֹתֵר, שְׂאִין שֵׁם לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ; אֵלָּא יָבִיא הַבִּינוֹנִי. וְאִם הֵבִיא הַכְּחוֹשׁ, יֵצֵא יָדֵי נָדְרוֹ.

ה. הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי שׁוֹר שׁוֹוָה מָנָה יָבִיא שׁוֹר שְׂשׁוּוָה מָנָה בְּאוֹתוֹ מָקוֹם, חוּץ מִנְסָכָיו; הֵבִיא שְׁנַיִם בְּמָנָה, לֹא יֵצֵא.

ו. הָאוֹמֵר שׁוֹר זֶה עוֹלָה, וְנִפְּל בּוֹ מוֹם אִם רָצָה, יָבִיא בְּדֵמְיוֹ שְׁנַיִם; וְאִפְּלוּ הֵבִיא בְּדֵמְיוֹ אֵיל אֶחָד, יֵצֵא. אָמַר שְׁנֵי שְׁוֹרִים אֵילוּ עוֹלָה, וְנִפְּל בָּהֶם מוֹם אִם רָצָה, יָבִיא בְּדֵמֵיהֶם אֶחָד. אֵיל זֶה עוֹלָה, וְנִפְּל בּוֹ מוֹם אִם רָצָה, יָבִיא בְּדֵמְיוֹ כָּבֵשׁ; וְכֵן אִם נָדַר כָּבֵשׁ, וְנִפְּסַל אִם רָצָה, יָבִיא בְּדֵמְיוֹ אֵיל.

ז. אָמַר הָרִי עָלַי עוֹלָה, וְהִפְרִישׁ שׁוֹר, וְנִגְנַב פּוֹטֵר עֲצָמוֹ בְּשָׂה. אָמַר שׁוֹר זֶה וְדֵמְיוֹ עָלַי עוֹלָה, הִקְבַּע; וְאִם נִפְּסַל, לֹא יָבִיא בְּדֵמְיוֹ אֵלָּא שׁוֹר.

ח. הָאוֹמֵר אֶחָד מִכִּבְשֵׁי הַקֹּדֶשׁ, וְאַחַד מִשְׁוֹרֵי הַקֹּדֶשׁ, וְהָיוּ לוֹ שְׁנַיִם הַגְּדוֹל שְׂבֵהֶן הַקֹּדֶשׁ. הָיוּ שְׁלוֹשָׁה הַגְּדוֹל שְׂבֵהֶן הַקֹּדֶשׁ, וְחוֹשְׁשִׁין לְבִינוֹנִי; פִּיּוּצָד יַעֲשֶׂה יִמְתִּין לְבִינוֹנִי עַד שִׁיפֹל בּוֹ מוֹם, וְתַחֲוֹל הַקֹּדֶשׁ עַל הַגְּדוֹל לְבָדוֹ. וְאִם אָמַר שׁוֹר שְׂבִשְׁוֹרֵי הַקֹּדֶשׁ הַגְּדוֹל שְׂבֵהֶם הַקֹּדֶשׁ, וְאִין חוֹשְׁשִׁין לְבִינוֹנִי.

ט. פֶּרֶשׁ אֶחָד מֵהֶן, וְשָׁכַח, אוֹ שְׂאָמַר לוֹ אָבִיו, אֶחָד מֵהֶן הַקֹּדֶשׁ הָרִי זֶה מִקְדִּישׁ גָּדוֹל שְׂבֵהֶן, וְאַחֵר כֶּךָ יֵצֵא יָדֵי חוֹבָתוֹ; וְכֵן הַנּוֹדֵר עוֹלָה מִן הַבָּקָר, וְקָבַע נָדְרוֹ, וְשָׁכַח מֶה קָבַע, אִם שׁוֹר אִם עֶגֶל הָרִי זֶה יָבִיא שׁוֹר. וְכֵן אִם קָבַע בְּכִבְשִׁים, וְשָׁכַח מֶה קָבַע יָבִיא אֵיל; קָבַע בְּעִזִּים, וְשָׁכַח יָבִיא שְׁעִיר. שָׁכַח בְּאִיזָה מִין מִן הַבְּהֵמָה קָבַע עוֹלָתוֹ, יָבִיא שׁוֹר וְאֵיל וְשְׁעִיר; וְאִם נִסְתַּפֵּק לוֹ שְׂמָא בְּעוֹף קָבַע עוֹלָתוֹ, יוֹסִיף תּוֹר וּבֶן יוֹנָה.

י. נָדַר תּוֹדָה אוֹ שְׁלָמִים, וְקָבַע נָדְרוֹ בְּבָקָר, וְשָׁכַח בְּמָה קָבַעוּ יָבִיא פֶּר וּפְרָה; וְכֵן אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ בְּכִבְשִׁים, יָבִיא אֵיל וְרַחֵל; נִסְתַּפֵּק לוֹ בְּעִזִּים, יָבִיא שְׁעִיר וְשְׁעִירָה. שָׁכַח בְּאִיזָה מִין קָבַע נָדְרוֹ מֵבִיא פֶּר וּפְרָה, אֵיל וְרַחֵל, שְׁעִיר וְשְׁעִירָה.

יא. האומר הרי עלי עולת עוף, מביא תור או בן יונה; פרש, ושכח באיזה מין קבע נדרו מביא תור ובן יונה.

יב. האומר הרי עלי למזבח יביא קמץ לבונה, שאין לך דבר שקרב כלו למזבח כמות שהוא אלא לבונה. פרש נדרו, ושכח מה פרש יביא מכל דבר שקרב כלו למזבח; לפיכך מביא עולת בהמה, ועולת עוף, ומנחת נסכים, ולבונה, ויין בפני עצמו.

יג. אמר הרי עלי בסלע למזבח יביא כבש, שאין לך דבר שקרב בסלע למזבח אלא כבש; פרש, ושכח מה פרש יביא בסלע מכל דבר ודבר שקרב למזבח.

יד. האומר הרי עלי לבונה, לא יפחת מקמץ. הרי עלי עצים לא יפחת משני גזרים, עבין כמחוקות וארפן אמה; הרי עלי עץ מביא גזר אחד, ארכו אמה. ואם רצה להביא דמי העצים, יביא.

טו. מי שנדר או התנדב שמן, כיצד עושין בו קומץ ממנו קמץ, ונותן עליו מלח, וזורקו על גבי האש, והשאר נאכל לכוהנים כשירי מנחות. וכיצד עושין ביין הבא בפני עצמו נותן עליו מלח, ומנסכו כלו על גבי השיתין ככל הנסכים. והלבונה הבאה בפני עצמה נותן עליה מלח, וכלה לאשים.

טז. מי שנדר נדר, לא יביאנו ממעות מעשר שני: שהרי נתחייב בקרבן זה; וכל המחייב בקרבן, לא יביא קרבנו אלא מן החלין. אמר הרי עלי תודה מן החלין, ולחמה מן המעשר לא יביא לחמה אלא מן החלין: שהרי נדר בקרבן תודה, והתודה אינה באה אלא עם הלחם.

יז. פרש ואמר הרי עלי להביא תודה ממעות מעשר שני, ולחמה מן החלין יש לו להביא כמו שנדר; ואם הביא הכל מן החלין, יצא. וכן אם פרש ואמר הרי עלי תודה, היא ולחמה מן המעשר יביא; ולא יביא לחמה מחטי מעשר שני אלא ממעות מעשר שני, כמו הבהמה שהיא ממעות מעשר שני.

יח. ואף על פי שפרש שייביא לחמה מן המעשר, לא יביא נסכיה ממעות מעשר שני, שאין הנסכים באין לעולם אלא מן החלין, כמו שבארנו: לפי שנאמר בהן "והקריב המקריב קרבנו" (במדבר טו, ד) עד שיהיו משלו, ולא יהיה בהן צד לגבוה כלל.